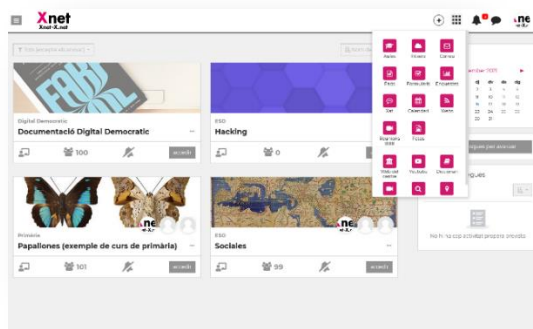

Privacitat i Digitalització Democràtica dels Centres Educatius [Projecte Pilot]

A qui va adreçat

A centres educatius de primària i secundària; centres i activitats de formació reglada i no reglada

Organitza

Xnet i famílies promotores amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona (Direcció d'Innovació Digital i Democràtica i Comissionat d'Innovació Digital) i l'aFFaC.

Presentem un programa pilot adreçat en particular, però no només, a centres educatius de primària i/o secundària de la ciutat de Barcelona per a implementar les eines digitals que es necessiten en el dia a dia dels centres i que al mateix temps assegurin la privacitat i els drets digitals dels alumnes i de tota la comunitat educativa de cada centre; eines que puguin substituir i competir en usabilitat i eficàcia amb les eines més utilitzades en el mercat corporatiu com ara GSuite o GClassroom.

El conjunt es basa en programari lliure i consta de: servidors segurs per a l'emmagatzematge de dades, un paquet d'aplicatius amb molt recorregut comercial adaptats a les necessitats dels centres (amb totes les opcions d'eines com ara Suite for education o Classroom) i el desplegament d'un servei tècnic i de capacitació permanents amb accions d'acompanyament personalitzades per als centres per a la seva capacitació, coneixement i utilització.

Context

Amb el procés creixent de digitalització de les escoles, estem veient com moltes de les eines que s'estan utilitzant als centres, per part de professorat, alumnat i famílies, són **solucions gratuïtes però privatives, on existeix un risc creixent de pèrdua de control sobre la informació** que s'hi deposita i les dades personals que es generen per part de tota la comunitat educativa.

D'altra banda, hi ha una consciència creixent i **són cada cop més les famílies que no volen autoritzar l'ús d'eines privatives no auditables** on les dades de les seves filles i fills quedin recollides en servidors dels que no se'n té control.

El projecte pilot té com a finalitat **implementar eines digitals auditables** ja utilitzades àmpliament arreu integrades en una única eina i adaptades a les necessitats de la comunitat educativa de Barcelona garantint en tot moment els drets digitals de l'alumnat.

L'objectiu del programa pilot és implementar la proposta [Privacitat i Digitalització Democràtica dels Centres Educatius](#) creada per Xnet en una col·laboració entre experts en drets digitals,

famílies i especialistes informàtics i amb el suport actiu de l'**aFFaC** (Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya), donant suport formatiu durant un o dos cursos al projecte pilot encetat el curs passat amb l'ampliació a més centres educatius de Barcelona, de manera que garanteixi el ple exercici dels drets digitals de l'alumnat i la privacitat de les seves dades, a través del desplegament d'una actuació integral que inclogui: servidors, eines pedagògiques d'ús diari i integral per a tota l'activitat, formació i acompanyament permanent al professorat i a les famílies.

A més, permet un aprenentatge digital des de la perspectiva més positiva i redueix els perills relacionats amb el mal ús d'aquestes eines per tota la comunitat, assegura la privacitat de les dades de l'alumnat, alhora que facilita la formació al professorat i l'adaptació a les necessitats pedagògiques específiques del centre. D'altra banda, permet a curt termini que existeixi una infraestructura per a l'ensenyament en remot que pugui posar-se en marxa de forma àgil i immediata davant qualsevol necessitat i, a llarg termini, un servei tècnic més proper.

Objectius

Els objectius del projecte afecten als drets digitals, la cultura digital, l'educació crítica i les infraestructures escolars:

- Desplegar el suite integral en programari lliure i auditable en els centres educatius, utilitzant eines robustes, usables i 100% competitives amb les actuals eines comercials de grans corporacions digitals per a les principals necessitats de l'educació digital.
- Desplegar infraestructures que siguin 100% segures, lliures i que defensin la privacitat de les dades personals i altres drets vinculats a l'era digital com ara la inviolabilitat de les comunicacions en línia, amb especial èmfasi en els menors d'edat.
- Desplegar accions formatives i d'acompanyament en l'ús d'aquestes tecnologies al professorat i a la comunitat educativa dels centres.
- Fomentar els usos democràtics de la tecnologia amb agilitat evitant la creació de clients captius d'un únic producte.
- Aprendre conceptes bàsics sobre privacitat, drets en l'entorn digital i seguretat a la xarxa.
- Reduir la despesa a curt i llarg termini.
- Replicació a altres centres educatius.

Durada

De març de 2022 amb suport personalitzat fins a 2023-24. A partir d'aquesta data, suport tècnic estàndard 24/7.

Descripció

El programa inclou diferents accions que s'emmarquen en les següents línies d'actuació:

1. Servidors segurs i respectuosos amb els drets digitals i accions relacionades
2. Suite for education: paquet tipus suite for education i tipus class room d'eines lliures i auditables amb molt recorregut.
3. Formació i capacitació digital de la comunitat educativa del centre: task force per a la capacitació de tota la comunitat educativa.

1. Servidors segurs

És necessari que la **seguretat de l'emmagatzemament al núvol, a part de tenir qualitat tècnica i assegurar el respecte al reglament de protecció de dades**, sigui també ètica i respectuosa amb els drets humans i digitals.

El servidor és casa nostra; ha de ser un lloc segur on aixoplugar-nos, independentment de si fem servir eines comercials o no. Això implica comptar amb proveïdors que disposin de protocols de funcionament que respectin de forma totalment garantista les persones/clients (en aquest cas les escoles i la comunitat educativa).

2. Suite for education

Agregar en **una plataforma tipus Suite for Education les eines amb codi auditables** (Google i Microsoft – com a exemple – no ho són) que ja existeixen amb gran difusió i ofereixen totes les prestacions que proporcionen les suites de les grans corporacions com ara Google o Microsoft amb un enfocament més centrat en la privacitat dels infants, la seva capacitació real i el control de les dades per part de la comunitat educativa. El resultat ha de ser poder oferir als centres educatius opcions respecte a Google perquè puguin triar de debò oferint igualment prestacions idèntiques al que poden fer eines com ara Google Suite o Google Classroom mitjançant la integració de:

- Suite ofimàtica col·laborativa Nextcloud adaptada
- Big Blue Button
- Etherpad
- Wordpress agilitzat
- Jitsi
- Moodle agilitzat

Es tracta de millorar un codi utilitzat a tot el món afegint valor i recursos i contribuint als béns comuns i accessibles i, alhora, assolir més qualitat democràtica de les seves estructures.

A més, amb aquestes eines, s'ha de garantir la portabilitat de les dades. És a dir, que si una escola decideix canviar d'una suite a una altra perquè li ofereix millors prestacions, ho pugui fer de forma fàcil migrant les dades d'una plataforma a l'altra, evitant així que les escoles es quedin captives de la solució que hagin escollit inicialment. Això vol dir que les dades han de ser sempre de l'escola o, fins hi tot, de l'alumne que se les ha de poder emportar, per exemple, si canvia de centre educatiu.

3. Formació i capacitació digital de la comunitat educativa

Creació d'un equip d'administradores i administradors de sistemes i un altre de formadores i formadors perquè puguin visitar permanentment els centres involucrats i acompanyar la instal·lació i aprenentatge de tota la comunitat educativa, començant per els centres però arribant també a les famílies. A més, es contribueix a ajudar i consolidar la figura de referent digital dels centres de forma sostenible i es proveeixen manuals d'ús tan de les eines com de la gestió de dades personals i d'altres bones pràctiques per a la seguretat de la comunitat educativa.

El disseny de com i quan es donaran aquestes sessions es realitzarà segons les necessitat de cada centre de forma personalitzada.

La formació inclourà:

- Coneixements per a la utilització de la plataforma
- Reflexió sobre la privacitat i seguretat de les dades personals

Formats que es contempnen:

- Distribució del Videotutorial
- Bateria de sessions complertes de formació de 1,30- 2 hores
- Formació a mida per al professorat de cada centre, segons nivell i necessitats
- Sessió de recollida de testeig

Beneficis

Comunitat educativa

Per al conjunt de la comunitat de cada centre educatiu:

- Seguretat en l'ús de les dades i informació generada. Privacitat.
- Formació i acompanyament en les eines i conceptes principals per entendre de forma holística les necessitats dels digitals tant en aquesta com en qualsevol suite digital.
- Agilitat d'adaptació en cas de confinament.

Professorat i alumnat

A nivell individual:

- Garantia de privacitat i seguretat de les seves dades personals.
- Millora de la capacitació digital, privacitat i drets digitals.
- Poder utilitzar eines digitals per fer totes les tasques sense transformar-se en clients captius d'una marca concreta, sinó podent utilitzar totes les eines, ja siguin corporatives com lliures.

Administració

Aportarà una experiència concreta en l'ús de tecnologies auditable als centres educatius que podrà ser replicable a altres centres i que pot tenir un gran impacte.